

Jules Verne ve XXIX. století

Lidé XXIX. století žijí neustále v pohádce a přitom o tom nemají potuchy. Na divy jsou už zvyklí, a tak je každodenní objevy a pokrok nevzrušují. Všechno jim připadá přirozené. Kdyby svou civilizaci srovnali s minulostí, dovedli by ji lépe ocenit a uvědomili by si, jakou cestu museli projít. Oč by se jim zdála skvělejší moderní města se silnicemi sto metrů širokými, s tří sta metrů vysokými domy, se stále stejnou teplotou, s nebem plným tisíců aerovozů i aerobusů!

Vedle těchto měst, jejichž obyvatelstvo dosahuje někdy i deseti miliónů obyvatel, co byly ty vesničky před tisíci léty, jako Paříž, Londýn, Berlín a New York, ty špatně větrané a zablácené osady, kde jezdily rachotící káry tažené koňmi - ano, koňmi! Je to k nevíře! Kdyby si představili špatně fungující parníky a železnici, i jejich časté srážky, a jak byly pomalé, nedokázali by cestující více ocenit aero vlaky, a hlavně pneumatickou rychlodráhu, vedoucí po dnu oceánů, která je převládá rychlostí patnáct set kilometrů za hodinu? Netěšili by se lidé více z telefonu a telefota při pomyslení, že jejich pradědečkové byli odkázáni na předpotopní přístroj, kterému říkali telegraf?

Jak podivné. Ty neobyčejné změny vycházejí z principu předků dobře známých, kteří jich ale nedokázali využívat. Vždyť teplo, pára, elektřina jsou tak staré jako lidstvo samo. Copak už na konci XIX. století vědci netvrdili, že jediný rozdíl mezi fyzikálními a chemickými silami spočívá ve způsobu vibrací částic éteru, který je každé síle vlastní?

Když už došlo uznání příbuznosti těchto sil k onomu ohromnému kroku, je neuvěřitelné, že bylo zapotřebí tolik času, aby byly určeny všechny druhy vibrací, kterými se liší. Zvláště je pak podivuhodné, že mechanismus přechodu od jedné k druhé a způsob výroby pouze jedné z nich byl objeven teprve nedávno.

Věci se ale děly takto a teprve před sto lety, v roce 2790, to slavný Oswald Nyer dokázal.

Byl to skutečný dobrodinec lidstva, tento člověk! Jeho geniální objev byl otcem všech následujících. Objevila se celá plejáda vynálezců až po podivuhodného Jamese Jacksona. Tomu jsme všichni zavázáni za nové akumulátory, z nichž jedny kondenzují sílu ze slunečních paprsků, druhé elektřinu z nitra zeměkoule a další energii z jakýchkoli toků - vodopádů, větru, říček i řek atd. Od něho pochází i transformátor, který na stisknutí jediné páčky čerpá sílu v akumulátorech a vrací ji do prostoru ve formě tepla, světla, elektřiny i mechanické síly po obdržení žádaného výkonu.

Ano! Skutečný pokrok začíná dnem, kdy byly vynalezeny tyto dva přístroje. Daly člověku moc téměř neomezenou. Jejich jednotlivé aplikace už nelze spočítat. Zmírily zimní mrazy vrácením přebytku letních veder a tak způsobily revoluci v zemědělství. Poskytnutím pohonu vzdušným korábům umožnily nebývalý rozvoj obchodu. Vděčíme jim za trvalou výrobu elektřiny bez strojů a baterií, světla bez spalování a žáru, i za nevyčerpatelný zdroj energie, který zvýšil stokrát průmyslovou výrobu.

A všechny ty divy lze spatřit v budově, již není rovno - v budově novin Earth Herald, kterýžto deník byl nedávno inaugurován v 16 823. avenui.

Co by asi řekl zakladatel novin New York Herald, Gordon Benett, kdyby se znovu narodil? Co by řekl, kdyby uviděl tento zlatý a mramorový palác, který patří jeho slavnému praprapravnukovi Francisi Benettovi? Vystřídalo se tu třicet generací a New York Herald zůstal stále v rodině Benettů. Před dvěma sty léty, když byly vláda Unie přenesena z Washingtonu do Centropolisu, následovaly vládu noviny - pokud tomu nebylo obráceně, - a daly si název Earth Herald.

A nemyslete si, že by pod vedením Francise Benetta mohly upadat. Nikoli! Jejich nový ředitel jim dodal moc a vitalitu, které není rovno, když zavedl telefonické novinářství.

Znáte tento systém, který umožnilo nebyvalé rozšíření telefonu. Místo aby se každé ráno noviny tiskly jako za starých časů, je Earth Herald "mluven". Objednatelé se dozví to, co je zajímavé; prostřednictvím rozhovoru s reportérem, politikem nebo vědcem. A ti, kteří si číslo kupují, se dozví za několik centů denní zprávy v nespočetných fonografických kabinách.

Tato inovace Francise Benetta noviny skutečně zelektrizovala. V několika měsících počet zákazníků činil osmdesát pět miliónů a ředitelovo jmění postupně dosáhlo třiceti miliard (dnes ostatně vysoko překročených). Francis Benett vystavěl nové sídlo - obrovskou konstrukci se čtyřmi fasádami, každou dlouhou pět kilometrů, jejíž střechu kryje prapor se sedmdesáti pěti hvězdami Konfederace.

Dnes by mohl být Francis Benett, král novinářů, i králem Ameriky, kdyby Američané dokázali přijmout nějakého vládce. Pochybujete snad o tom? Vždyť u jeho dveří se tlačí velvyslanci, ba i ministři všech zemí, žebroří o radu, prosí o schválení, snaží se získat podporu jeho všemocných novin. Spočtete si ty vědce, které podporuje, umělce, které vydržuje, vynálezce, které financuje! Je to vyčerpávající kralování, neutuchající práce a žádný člověk minulosti by takový každodenní nápor nevydržel. Naštěstí mají dnešní lidé mnohem pevnější konstituci díky pokroku v hygieně a v gymnastice, které umožnily prodloužení průměrného lidského věku na osmašedesát let - a rovněž díky přípravě aseptických potravin, dokud nebude objeven výživný vzduch, který umožní získávat obživu - pouhým dýcháním.

A jestli nyní chcete poznat, z čeho všeho se skládá den ředitele Earth Herald, pojd'te ho sledovat při všech jeho činnostech - dnes, dne 25. července roku 2889.

Toho rána se Francis Benett probudil v dosti mrzuté náladě. Jeho žena je už osm dní ve Francii a on se cítí poněkud osamělý. Za deset let, co jsou manželé, je to poprvé, co je paní Edith Benettová, "professional beauty", tak dlouho pryč. Obvykle stačí jejím častým cestám do Evropy dva nebo tři dny; zvláště do Paříže, kde si kupuje klobouky.

Hned po probuzení proto zapne Francis Benett fonotelefot, jehož dráty vedou do jeho hotelu na Champs-Élysées.

Další úspěch naší doby - telefon spojený s telefotem! I když je vysílání zvuku elektrickými proudy velmi staré, teprve včera jsme se naučili vysílat i obraz. Je to geniální objev a Francis Benett není tím posledním, kdo za něj vzdává dík vynálezci. Zvláště, když teď vidí svou paní (vlastně její obraz v telefotickém zrcadle) i přes nesmírnou vzdálenost, která je dělí.

Jak sladký obrázek! Paní Benettová, poněkud znavena plesem nebo divadelním představením ze včerejška, ještě spí. I když je v Paříži už poledne, její hlava stále klidně spočívá na krajkovém polštáři. Ale tu sebou pohne... její rty se chvějí... Snad sní?... Ano, sní... Její rty vyslovují jméno: "Francisi... můj drahý Francisi!..."

To jméno, vyslovené jejím sladkým hlasem Francisi Benettovi zlepšilo náladu. Protože nechce půvabnou spáčku probudit, rychle vyskočí z lůžka a vstoupí do mechanické oblékárny.

Po dvou minutách ho bez pomoci komorníka stroj vypustí umytého, učesaného, obutého, oblečeného i zapnutého odshora až dolů u prahu jeho pracovny. Každodenní obchůzka začíná.

Nejprve vstupuje Francis do sálu spisovatelů-fejetonistů.

Je to velmi rozlehlý sál pod širokou průhlednou kopulí. V rohu je vidět různé telefonické přístroje, kterými vypráví sto literátů Earth Heraldu chtivé veřejnosti sto kapitol sta románů.

Benett oslovuje jednoho z fejetonistů, který si na pět minut odpočinul:

"Vaše poslední kapitola je velmi dobrá, přáteli, opravdu velmi dobrá! Scéna, kde se mladá vesničanka spolu se svým citem zabývá několika problémy transcendentální filozofie, vykazuje výborný pozorovatelský talent! Ještě nikdy nebyly venkovské mravy takto popsány! Jen pokračujte, drahý Archibalde, odvalu! Díky vám máme od včerejška deset tisíc nových předplatitelů!"

"Pane Johnne Laste", pokračuje a otáčí se k dalšímu ze svých spolupracovníků, "s vámi už tak spokojen nejsem! Ten váš román, to není prožité. Vy příliš spěcháte ke konci! A co dokumentární postup? Musíte rozebírat, Johnne Laste, rozebírat! Dnes už nepíšeme perem! Každý čin v reálném životě je výsledkem náhodných a po sobě jdoucích myšlenek, které musíte pečlivě vylíčit, když chcete stvořit živého člověka! Není přece nic snazšího, použijete-li elektrické hypnózy, která člověka rozdvojí a rozdělí jeho dvě osobnosti. Podívejte se, jak žijete, drahý Johnne Laste! Dělejte to jako váš kolega, kterého jsem před chvílkou chválil! Nechte se hypnotizovat... Co?... Říkáte, že to děláte?... Tak to asi ne dost!"

Když udělil tuto malou lekci, pokračuje Francis Benett v inspekci a vstupuje do sálu reportáží. Jeho patnáct set reportérů sděluje telefonem předplatitelům novinky ze všech čtyř světových stran. O organizaci této neporovnatelné služby se již často psalo. Každý reportér má před sebou kromě telefonu řadu spínačů, které mu umožní napojit se na tu nebo onu telefotickou linku; zákazníci tedy o událostech nejen slyší, ale zároveň je i vidí. Když se jedná o vážnou událost, která již v době vyprávění skončila, předávají se její momenty prostřednictvím fotografie.

Francis Benett osloví jednoho z deseti astronomických reportérů - a tato služba se v důsledku posledních objevů ve světě hvězd značně rozšířila.

"Tak co máte, Cashi?"

"Fototelegramy z Merkura, Venuše a z Marsu, pane."

"A je na tom Marsu něco zajímavého?"

"Ano! Revoluce v Ústřední říši, liberální reakcionáři proti konzervativním republikánům."

"Takže jako u nás. A z Jupitera?"

"Ještě nic. Nedokážeme signálům Jupiteranů porozumět. Třeba naše vůbec nepřijímají?"

"To je vaše věc a činím vás za to odpovědným, pane Cashi!" odpověděl Francis Benett a nespokojeně přešel do sálu vědecké redakce.

Nad počítačkami se sklánělo třicet vědců, pohroužených do rovnic devadesátého pátého stupně. Několik z nich si pohrávalo dokonce s formulami algebraického nekonečna a s čtyřřadvacetirozměrným prostorem jako žák základní školy se čtyřmi početními výkony.

Francis Benett mezi ně vpadl jako bomba.

"Tak co, pánové, co mi řeknete? Žádná odpověď z Jupitera? To má zůstat takhle pořád? Podívejte se, Corley, vždyť tu planetu sledujete už dvacet let. Za tu dobu..."

"Co chcete, pane", odpověděl dotyčný vědec. "Naše optika není z nejlepších a ani ty teleskopy dlouhé tři kilometry..."

"Slyšíte to, Peere!" přerušil ho Francis Benett a oslovil Corleyho souseda, "optika není z nejlepších! To je vaše specialita! Přidejte více čoček, přáteli!"

Pak se vrátil ke Corleymu:

"A když se nám to nedaří s Jupiterem, máme alespoň něco z Měsíce?"

"O nic víc, pane Benette!"

"Tak! Ale za to určitě nemůže žádná optika! Měsíc je šestsetkrát blíže než Mars, se kterým máme pravidelné spojení. Tohle není nedostatek teleskopů..."

"To ne! Ale obyvatel!" pronesl Corley s jemným úsměvem.

"Vy se odvažujete tvrdit, že Měsíc není obydlen?"

"Aspoň na přivrácené straně není, pane Benette. Kdo ví, snad na druhé straně."

"Nuže, Corley, existuje jednoduchý způsob, jak se o tom přesvědčit."

"A jaký?"

"Otočit Měsíc!"

Od toho dne Benettovi vědci začali zkoumat, jak by bylo možno naši oběžnici obrátit.

Ostatně Francis Benett měl důvod ke spojenosti. Jeden z astronomů právě určil souřadnice nové planety Gandini. Tato planeta obíhá kolem slunce ve vzdálenosti dvanáct trilionů, osm set čtyřicet jedna bilionů, tři sta čtyřicet osm miliónů, dvě set osmdesát čtyři tisíce šest set dvacet tři metrů a sedm decimetrů za pět set šedesát dva let, sto devadesát čtyři dny, dvanáct hodin, čtyřicet tři minuty, devět sekund a osm desetin sekundy.

Francis Benet byl takovou přesností nadšen.

"Výborné!" zvolal, "honem to sdělte oddělení reportáží. Víte, jak vášnivě se veřejnost zajímá o tyto astronomické otázky. Chci, aby se tato novinka objevila už v dnešním čísle!"

Než Francis Benett opustil sál reportérů, zamířil k zvláštní skupině, která měla na starosti interviewy, a oslovil reportéra, jenž měl na starosti slavné osobnosti:

"Udělal jste interview s prezidentem Wilcoxem?" zeptal se.

"Ano, pane Benette. V kolonce informací uvádím, že trpí určitě rozšířením žaludku a že prodělává pravidelné klystýry."

"Výborně. A ta aféra vraha Chapmana?... Mluvil jste s porotci, kteří se mají zúčastnit soudního jednání?"

"Ano. Všichni jsou natolik přesvědčeni o jeho vině, že se k nim případ ani nedostane k projednání. Obžalovaný bude zřejmě popraven dřív, než bude odsouzen."

"Výborně!... Výborně!"

Vedlejší sál byl dlouhou galerií dlouhou půl kilometru a byl zasvěcen reklamě. Umíte si představit, jaká to musí být reklama, když ji zajišťuje Earth Herald. Vynáší průměrně tři milióny dolarů denně. Kromě toho je prováděna zcela novým způsobem. Systém byl odkoupen za tři dolary od člověka, který umřel hladem. Jedná se o obrovské plakáty, odrážené od mraků. Jejich rozměry jsou takové, že je lze vidět v celé zemi. Z galerie vysílá neustále tisíc projektorů reklamy k oblakům, které je reprodukují v barvách.

Ale když toho dne vkročil Francis Benett do reklamního sálu, spatřil, jak mechanikové stojí se zkříženýma rukama u vypnutých projektorů. Dotazuje se, co se děje... Jako odpověď mu ukážou na azurově modré nebe.

"Ano... je krásně", zamumlá, "a jsme bez vzdušné reklamy! Co dělat? Kdyby šlo jen o déšť, dokázali bychom ho vyrobit! Ale nepotřebujeme déšť, nýbrž mraky!"

"Ano, krásná bílá oblaka!" odpovídá vrchní strojíř.

"Nuže, pane Samueli Marku, obrátíte se na vědeckou redakci, meteorologickou sekci. Vyřídíte jim, aby se aktivně zabývali otázkou umělých mraků. Nemůžeme přece být takhle vydáni napospas krásnému počasí!"

Když Francis Benett ukončil inspekci jednotlivých sekcí svých novin, přechází do recepčního sálu, kde ho očekávají velvyslanci a zplnomocnění ministři. Všichni přišli požádat všemocného ředitele o radu. Když Francis Benett vstoupil do sálu, probíhala v něm dosti ostrá diskuse.

"Necht' mi Vaše excelence promine", říkal velvyslanec Francie velvyslanci Ruska, "ale nevidím, co by se na mapě Evropy mělo měnit. Sever Slovanům, budiž! Ale jih latinským národům! Naše společná hranice na Rýně mi připadá výborná. A kromě toho by se má vláda bránila jakýmkoli akcím proti našim prefekturám v Římě, Madridu a ve Vídni!"

"Výborně řečeno!" zasáhl do debaty Francis Benett. "Pane velvyslanče Ruska, copak nejste spokojen s vaší rozlehlou říší, která sahá od břehu Rýna až k hranicím Číny, s říší, jejíž pobřeží tvoří Ledový oceán, Atlantický oceán, Černé moře, Bospor a Indický oceán? A k čemu by byly výhrůžky? Copak je válka možná s nejnovějšími vynálezy, s těmi dusivými střelami, které je možno vyslat na vzdálenost sto kilometrů, s těmi dvacet mil dlouhými elektrickými jiskrami, které mohou jedním rázem zničit celou armádu, s těmi projektily naplněnými mikroby moru, cholery i žluté zimnice, které by za několik hodin vyhubily celý národ?"

"To my víme, pane Benette", odpověděl velvyslanec Ruska. "Ale co máme dělat? Když SJB na nás tlačí na naší východní hranici Číňané, musíme se přece pokusit dostat se dál k západu..."

"Jen tohle, pane?" odvětil Francis Benett protektorským tónem. "Je-li růst čínské populace nebezpečím pro svět, dáme to Synům Nebes najevo! Bude třeba obyvatelům Číny stanovit maximální míru porodnosti, kterou nesmějí pod trestem smrti překročit! O dítě více? O otce méně! To postačí k vyrovnaní. A vy, pane," oslovil ředitel Earth Heraldů anglického konzula, "jak vám mohu být nápomocen?"

"Hodně, pane Benette," odpověděl konzul. "Stačilo by, aby vaše noviny zahájily kampaň v náš prospěch..."

"Ohledně čeho?"

"Ohledně protestu pro anexi Velké Británie Spojenými státy..."

"Tak takhle!" zvolal Francis Benett a pokrčil rameny. "Proti anexi, k níž došlo už před stopadesáti léty! Copak se páni Angličané nikdy nesmíří se skutečností, že se jejich země stala spravedlivým řízením osudu americkou kolonií? To je čiré šílenství! Jak si mohla vaše vláda myslet, že bych mohl zahájit tuto protivlasteneckou kampaň?"

"Pane Benette, známe Monroeovu doktrínu Amerika Američanům, ale jen Amerika a ne..."

"Ale vždyť Anglie je jen jednou z našich kolonií, pane, a jednou z nejkrásnějších. Nepočítejte s tím, že se jí kdykoliv vzdáme!"

"Vy odmítáte?"

"Odmítám a budete-li naléhat, vznikne casus belli na základě pouhého interviewu s jedním z našich reportérů!"

"Tak to je konec!" zašeptal zoufalý konzul. "Spojené království, Kanada a Nová Británie patří Američanům, Indie Rusům a Austrálie a Nový Zéland patří samy sobě. "Co zbývá z toho, co bývalo kdysi Anglií? Vůbec nic!"

"Nic, pane?" namítl Francis Benett. "A co Gibraltar?"

Bylo právě poledne. Ředitel Earth Heraldů ukončil jediným gestem audienci a odešel ze salónu. Sedl si do pojízdné židle a během několika minut dojel do své jídelny, vzdálené asi kilometr na druhé straně budovy.

Je prostřeno. Francis Benett usedá k obědu. Na dosah ruky má řadu kohoutků a před ním je veliké zrcadlo fonotelefonu, na kterém se objevuje jídelna jeho pařížského hotelu. Bez ohledu na časový rozdíl se pan a paní Benettovi dohodli, že budou obědovat společně. Není nic příjemnějšího, než být takto spolu ve dvou, nehledě na vzdálenost, vidět se, povídat si za pomoci fonotelefonických přístrojů.

Ale zatím je jídelna v Paříži prázdná.

"Edith má zřejmě zpoždění", říká si Francis Benett. "Ta přesnost žen! Všude je pokrok, jen tady ne!"

A při té myšlence otevírá jeden z kohoutků.

Jako všichni lidé v té době, kterým se dobře daří, se Francis Benett vzdal domácí kuchyně a je členem obrovské Společnosti pro stravování v domácnosti. Tato Společnost rozesílá pomocí pneumatického potrubí na tisíce jídel. Systém je bezpochyby drahý, ale kuchyně je výborná.

Francis Benett tedy, ač nerad, poobědval sám. Právě dopíjel kávu, když se objevila v zrcadle telefonotu paní Benettová, která se vracela z pochůzek.

"Odkud přicházíš, drahá Edith?" zeptal se Benett.

"Ach," odpověděla Edith Benettová, "ty už jsi hotov? To mám zpoždění?... Odkud přicházím? Přece od kloboučníka! Mají letos nádherné klobouky!... To jsou dómy, úplně kopule! Asi jsem se trochu zapomněla!"

"Trochu, drahá, ale já jsem právě dojedl!"

"Pak se tedy věnuj svým povinnostem", odpověděla paní Benettová. "Musím ještě navštívit svého modelového krejčího."

Tím krejčím nebyl nikdo menší než slavný Wormspire, který prohlásil:

"Žena - to je jen otázka forem!"

Francis políbil tvář své ženy na zrcadle telefotu a zamířil k oknu, kde ho očekával jeho aero vůz.

"Kam pán poletí?" zeptal se vzdušný řidič.

"Hm... mám dost času..." odpověděl Francis Benett. "Dovezte mě do továrny na akumulátory u Niagary."

Aero vůz, skvělý vůz založený na principu letu Těžší než vzduch, se vrhl do prostoru rychlostí šest set kilometrů za hodinu. Pod ním defilovala města se svými pohyblivými chodníky, které dopravují pěší po ulicích, i pole pokrytá sítí elektrických drátů jako obrovskou pavučinou.

Za půl hodiny se Francis Benett dostal do své továrny u Niagary, v níž využívá síly vodopádu k výrobě elektrické energie a prodává ji nebo pronajímá spotřebitelům. Když návštěvu ukončil, vrátil se přes Philadelphii, Boston a New York do Centropolisu, kde ho aerovůz vysadil v pět hodin.

V čekárně Earth Heraldů byl obrovský dav. Všichni čekali na návrat Francise Benetta a na audienci, kterou udělí žadatelům. Byli to vynálezci žádající kapitál, podnikatelé připravující obchodní transakce. Je třeba si mezi nimi vybrat, vyřadit neperspektivní, prozkoumat ty nejisté, přijmout nejlepší.

Francis Benett se rychle zbavil těch, kteří přišli se zbytečnými nebo nepoužitelnými nápady. Jeden z nich chtěl znovu oživit malířství, které upadlo v nemilost, když se Milletův obraz prodával za patnáct franků. To vše zavinila barevná fotografie, vynalezená na konci XX. století Japoncem jménem Aruziswa-Riochi-Nichome-Sanjukambo-Kio-Baski-Ku, které se stalo slavným. Druhý objevil biogenní bacil, který po zavedení do lidského těla učiní člověka nesmrtelným. Další z nich, chemik, objevil nový prvek, nihilium, jehož gram stál tři milióny dolarů. Jeden odvážný lékař tvrdil, že má lék proti rýmě mozku...

Všichni tito snílkové byli brzy za dveřmi.

Několika dalším se dostalo lepšího uvítání: nejprve mladému muži, jehož široké čelo naznačovalo vysokou inteligenci.

"Pane," řekl. "Dříve se počítalo s pětasedmdesáti prvky; nyní je jejich počet snížen na tři. Je vám to známo?"

"Dokonale", odpověděl Francis Benett.

"Nuže, pane, já jsem schopen tento počet snížit na jeden. Budu-li mít dost peněz, za několik týdnů jsem u cíle."

"A?"

"Nu, a tím získám absolutno."

"A jaký bude důsledek tohoto objevu?"

"Jednoduchá tvorba jakéhokoliv materiálu. Kamene, dřeva, kovu, fibri-nu..."

"Dokázal byste vytvořit i lidskou bytost?"

"Jistěže! Jen přidat duši!"

"Kdyby šlo jen o to!" odpověděl ironicky Francis Benett, ale přesto mladého chemika zařadil do vědecké redakce svých novin.

Druhý vynálezce vycházel ze starých pokusů z XIX. století, často opakovaných. Přišel s nápadem přemístit najednou celé město, šlo o město Saaf, které mělo být přepraveno po kolejích až k mořskému pobřeží, tedy do vzdálenosti patnáct mil a poté přeměněno v lázeňské středisko. Ze získaných pozemků i z těch, které měly být zastavěny, vznikne obrovský zisk.

Francis Benett, kterého projekt lákal, se uvolil jej propagovat.

"Víte, pane," řekl třetí žadatel, "že díky našim solárním a pozemním akumulátorům a transformátorům jsme dokázali vyrovnat roční období. Navrhují udělat ještě více. Část energie, kterou disponujeme, proměníme v teplo a to dopravíme do polárních oblastí, aby roztavilo ledový příkrov..."

"Nechte mi tu své plány", řekl Francis Benett, "a přijďte za týden!"

Čtvrtý vědec oznamoval, že dnes večer bude zodpovězena otázka, která vzrušovala celý svět.

Před sto lety na sebe upoutal pozornost odvážný pokus doktora Nathaniela Faithburna. Byl to přesvědčený zastánce hibernace, neboli možnosti zastavit životní pochody a po určité době je znovu obnovit. Rozhodl se, že svou metodu vyzkouší sám na sobě. Když ve své závěti vylíčil přesný postup, jak ho po stu letech oživit, nechal se zmrazit na teplotu -172 stupňů a jako mumie byl uložen na stanovenou dobu do hrobu.

A bylo to právě dnes, 25. července 2889, kdy lhůta končila. Francis Benettovi bylo nabídnuto, aby se v jednom ze sálů Earth Heraldů zúčastnil tak dlouho očekávaného zmrtvýchvstání. Veřejnost tak bude o všem pravidelně informována.

Návrh byl přijat. Jelikož k demonstraci mělo dojít teprve v deset hodin večer, šel si Francis Benett odpočinout. Natáhl se do křesla, otočil knoflíkem a spojil se s ústřední kontrolní síní.

Bylo příjemné po tak namáhavém dni zaposlouchat se do děl našich nejlepších mistrů, založených, jak známo, na řadě skvělých harmonickoalgebraických formulí.

Setmělo se, ale Francis Benett, napůl ponořen do extatického spánku, si toho ani nevšiml. Ale tu se dveře otevřely.

"Kdo je tam?" zeptal se a dotkl se páčky u ruky.

Elektrickým zachvěním éteru se vzduch rozzářil.

"Ach, to jste vy, doktore?" řekl Francis Benett.

"Já osobně," odvětil doktor Sam, který přišel na každodenní návštěvu. "Jak se vám vede?"

"Dobře!"

"Tím lépe... Ukažte mi jazyk!"

Prohlédl si ho pod mikroskopem.

"V pořádku... A puls?"

Prozkoumal ho pulsografem, podobným přístrojům, které zaznamenávají zemské otřesy.

"Výborný... A chuť?"

"Ehm..."

"Ano, žaludek!... Ten už na tom není nejlíp! A stárne! Budete si muset nechat udělat nový!"

"Uvidíme", řekl Francis Benett. "Zatím se mnou povečeříte, doktore!"

Při večeři se obnovilo fonotelefotické spojení s Paříží. Tentokrát byla paní Benettová u stolu a večere, jejíž půvab zvyšovaly bonmoty doktora Sama, byla skvělá. Když skončili:

"Kdy se chceš vrátit do Centropolisu, drahá Edith?" zeptal se Francis Benett,

"Okamžitě odjíždím."

"Pneumatickou rychlodráhou nebo aerovlakem?"

"Rychlodráhou."

"A kdy tady budeš?"

"V jedenáct hodin padesát devět minut večer,"

"Pařížského času?"

"Ale ne!... Času Centropolis."

"Tak brzy nashledanou a hlavně nezmeškej rychlodráhu!"

Pneumatická podmořská rychlodráha, kterou je možno dostat se z Evropy do Ameriky za dvěstěpadesát minut, je opravdu lepší než aerovlaky, které nepřesáhnou rychlost tisíc kilometrů za hodinu.

Doktor slíbil, že se vrátí ke zmrtvýchvstání svého kolegy Nathaniela Faithburna a odešel. Francis Benett šel do kanceláře, aby vypracoval denní účet. Je to obrovská práce, když jde o podnik, jehož denní náklady dosahují až osm set tisíc dolarů. Naštěstí pokrok moderní techniky tuto práci značně usnadňuje. Za pomoci elektrické pianopočítačky byl Francis Benett brzy hotov.

Už byl čas. Sotva naposledy udeřil do klapky sčítacího stroje, volali ho do pokusného sálu. Vydal se tam a byl uvítán špalírem vědců, k nimž se přidal i doktor Sam.

Tělo Nathaniela Faithburna leží v rakvi, umístěné uprostřed sálu.

Spouštějí telefot. Celý svět bude moci sledovat jednotlivé fáze operace.

Otevírají rakev... Vyjímají tělo Nathaniela Faithburna... Je jako mumie, žlutý, tvrdý, suchý. Duní jako dřevo... Zkoumají působení tepla... elektřiny... Bezvýsledně. Hypnotizují ho... Ale kataleptický stav se nemění...

"Tak co, doktore Same?" ptá se Francis Benett.

Doktor se sklání nad tělem, pozorně ho zkoumá... Pomocí stříkačky mu zavede několik kapek slavného elixíru Brown-Séquard, který je dosud v módě - mumie je stále mumíí.

"Inu," odpovídá doktor Sam, "myslím, že hibernace trvala příliš dlouho..."

"Ach! Ach!"

"A že doktor Nathaniel Faithburn je mrtev."

"Mrtev?"

"Naprosto definitivně!"

"A odkdy je mrtev?"

"Odkdy," odpovídá doktor Sam. "Přece... už sto let, od té doby, co měl ten nešťastný nápad nechat se z lásky k vědě zmrazit!"

"Tak tohle," říká Francis Benett, "je metoda, kterou je třeba ještě zdokonalit."

"To je to pravé slovo," navazuje doktor Sam, zatímco vědecká komise pro hibernace svůj smutný náklad odnáší.

Francis Benett se s doktorem Samem vrátil do svého pokoje, a protože byl po tak vydatném dni velmi unaven, poradil mu doktor, aby se před ulehnutím vykoupal.

"Máte pravdu, doktore... To mě osvěží..."

"Určitě, pane Benette, a jestli si přejete, při odchodu objednáme..."

"To je zbytečné, doktore. Mám tu vždy připravenou koupel, a nemusím při tom ani vycházet z pokoje. Podívejte, jen stisknu tento knoflík, vana se rozjede sama a objeví se i s vodou o teplotě třicet sedm stupňů!"

Francis Benett stiskl knoflík. Ozval se temný zvuk, který postupně sílil... Pak se jedny dveře otevřely a objevila se vana klouzající na kolejničkách...

Dobrotivé nebe! Doktor Sam si zakrývá tvář a z vany se ozývají výkřiky vystrašené cudnosti...

Ve vaně byla paní Benettová, která se před půl hodinou vrátila zaoceánskou rychlodráhou...

Druhého dne ráno, 26. července 2889, začíná ředitel Earth Heraldů znovu svou dvacetikilometrovou obchůzku kancelářemi, a večer, když provede výpočty na počítače, vyčíslí přírůstek dne na dvě stě padesát tisíc dolarů - o padesát tisíc více než včera.

Je to dobré povolání, být novinářem na konci XXIX. století!

Z povídky: Au XXIX. siècle - Lajournée

d'un journaliste américain en 2889)

přeložil Jan Pavlík